

**ỦY BAN NHÂN DÂN
XÃ XUÂN HÒA**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: /HD-UBND

V/v Hướng dẫn tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch bệnh cho đàn gia súc trên địa bàn xã.

Xuân Hòa, ngày tháng năm 2026

Hiện nay tại một số thôn trên địa bàn xã xuất hiện rải rác trâu, bò và lợn có biểu hiện bị ốm; qua điều tra, xác minh của chuyên môn thú y, nghi nhiễm các bệnh Tụ huyết trùng, Lở mồm long móng trên trâu bò và bệnh dịch tả lợn Châu Phi trên đàn lợn. Để chủ động phòng chống dịch bệnh, bảo vệ đàn gia súc, UBND xã hướng dẫn các biện pháp cụ thể như sau:

1. Đối với bệnh LMLM trâu, bò: Là bệnh do vi rút gây ra.

1.1. Triệu chứng và đường lây truyền bệnh: Trâu bò mắc bệnh thường có các biểu hiện như: sốt cao trên 40 °C, mệt mỏi, lông rụng, mũi khô; đứng lên, nằm xuống khó khăn; kém ăn, miệng chảy nhiều nước dãi có bọt; bị viêm dạng mụn nước ở lợi, vành mũi, vành móng, kẽ móng chân, đầu vú. Khi mụn nước vỡ ra sẽ làm lở, loét ở mồm, móng chân, bệnh nặng có thể làm long móng.

Bệnh lây lan nhanh qua tiếp xúc giữa gia súc khỏe và gia súc bệnh, qua thức ăn, nước uống, máng ăn, máng uống, nền chuồng, dụng cụ chăn nuôi, tay chân, quần áo người chăn nuôi bị nhiễm vi rút. Bệnh lây lan từ vùng này sang vùng khác, lây từ nước này sang nước khác qua biên giới theo đường vận chuyển động vật, sản phẩm động vật ở dạng tươi sống có mang mầm bệnh (kể cả thịt ướp đông, da, xương, sừng, móng, sữa).

1.2. Các biện pháp phòng, chống bệnh

* **Biện pháp phòng bệnh:** Bệnh LMLM gia súc do virus gây ra, hiện nay chưa có kháng sinh điều trị đặc hiệu. Vì vậy tiêm phòng bắt buộc vắc xin LMLM và chăn nuôi an toàn sinh học là biện pháp phòng bệnh hiệu quả nhất. Thực hiện tiêm phòng bắt buộc hai lần trong một năm, lần thứ nhất cách lần thứ hai 6 tháng, lần thứ nhất nên tiêm vào tháng 3 - 4 trong năm, lần thứ hai nên tiêm vào tháng 9 - 10 trong năm.

- Giữ chuồng trại luôn khô ráo, sạch sẽ, định kỳ phun sát trùng khu vực chăn nuôi. Con giống đưa vào chăn nuôi phải khỏe mạnh, có nguồn gốc rõ ràng, đã được tiêm phòng LMLM; trước khi nhập đàn phải được nuôi cách ly 21 ngày. Thức ăn, nước uống dùng trong chăn nuôi phải đảm bảo tiêu chuẩn vệ sinh thú y. Người vào thăm quan, người chăn nuôi... trước khi ra, vào khu vực chăn nuôi phải phải được vệ sinh, khử trùng và trang bị bảo hộ.

* **Các biện pháp xử lý khi có bệnh xảy ra:** khi phát hiện trâu bò có dấu hiệu bệnh LMLM người dân cần báo ngay cho thú y xã để khoanh vùng và xử lý kịp thời, tránh lây lan ra diện rộng. Đồng thời thực hiện tốt các biện pháp sau:

- Cách ly ngay những con ốm ra khu vực riêng; không chăn thả, không bán chạy, không giết mổ, vận chuyển, vứt xác gia súc chết và chất thải của chúng ra môi trường.

- Tiêu độc khử trùng chuồng trại: Hằng ngày rắc vôi bột quanh chuồng trại, lối đi, bãi chăn thả; phun thuốc sát trùng như: Iodine, Han-Iodine, Benkocid,... phun 1 lần/ngày trong tuần đầu và sau đó 2-3 lần/tuần

- Xử lý vết thương ở miệng và móng: Đối với vết loét miệng: Rửa miệng bằng nước muối sinh lý 0,9% hoặc thuốc tím loãng (KMnO_4), sau đó bôi xanh Methylen hoặc dung dịch Iodine; Đối với vết loét ở móng: Rửa sạch bằng nước muối hoặc thuốc sát trùng sau đó bôi thuốc tím (KMnO_4) hoặc xanh Methylen

- Chăm sóc, nuôi dưỡng: Cho ăn thức ăn mềm, dễ tiêu như: cỏ non, cháo cám, thức ăn ủ chua mềm và bổ sung thêm Vitamin C, Vitamin B-complex, điện giải giúp trâu bò tăng sức đề kháng. Vệ sinh chuồng nuôi, đảm bảo nền chuồng luôn khô, sạch sẽ, có rơm hoặc cát khô để tránh nhiễm trùng.

- Điều trị chống bội nhiễm: Bệnh LMLM do vi rút gây ra nên không có thuốc đặc trị nhưng cần tiêm kháng sinh (Penicilin, Streptomycin, Oxytetracycline,...) để chống nhiễm trùng kế phát. Có thể tiêm thêm thuốc hạ sốt, trợ sức theo hướng dẫn thú y viên.

2. Đối với bệnh Tụ huyết trùng trâu, bò: Là bệnh do vi khuẩn gây ra.

2.1. Triệu chứng và đường truyền lây

* *Triệu chứng lâm sàng:* Thời gian ủ bệnh rất ngắn, chỉ từ 1 - 3 ngày, tuy nhiên có thể kéo dài đến 02 tuần.

- Thể quá cấp tính: Con vật sốt cao trên 41°C , đột ngột trở nên hung dữ, điên cuồng, chạy lung tung, chết trong vòng 24 giờ. Thể này ít có biểu hiện gì đặc trưng.

- Thể cấp tính: Thể này rất phổ biến, con vật sốt cao trên 41°C , bỏ ăn, lờ đờ, nước mũi nước mắt chảy nhiều. Niêm mạc mắt, mũi, miệng đỏ sẫm rồi tái tím. Vùng hầu sưng to làm lưỡi thè ra ngoài. Hạch bên cổ sưng to, thở khó và nặng nề, đi lại khó khăn. Lúc đầu táo bón, sau lại ỉa lỏng, phân có lẫn máu và niêm mạc ruột, bụng chướng to. Con vật nằm liệt, đái ra máu, lịm yếu dần rồi chết trong 1 - 2 ngày. Tỷ lệ chết cao nếu không chữa bệnh kịp thời.

- Thể mạn tính: Một số trâu, bò vượt qua được giai đoạn cấp tính thường chuyển sang thể mạn tính. Con vật có biểu hiện mệt mỏi, khó thở, thở nhanh, khò khè, gầy yếu, ho từng hồi, kéo dài, ho nhiều khi vận động, mũi khô hoặc có dịch mũi đặc, đi lại khó khăn do viêm khớp, viêm phổi, viêm phế quản. Rối loạn tiêu hóa (phân lúc táo lúc lỏng), giảm ăn uống, gầy yếu. Một số con mắc bệnh bị chết do suy kiệt. Một số ít có sức chịu đựng thì những biểu hiện này nhẹ dần và khỏi, nhưng phải hàng tháng sau mới hồi phục.

* *Đường truyền lây:* Vi khuẩn gây bệnh xâm nhập, lây lan theo đường tiêu hóa là chính, ngoài ra còn qua hô hấp, đặc biệt khi niêm mạc bị tổn thương. Bệnh lan truyền trực tiếp từ con mang mầm bệnh sang con khỏe, hoặc gián tiếp qua đường thức ăn, nước uống, chuồng trại vệ sinh kém. Bệnh có thể lây truyền từ trâu, bò sang lợn, gia cầm và ngược lại.

2.2. Các biện pháp phòng chống bệnh Tụ huyết trùng đối với Trâu, bò:

* *Biện pháp phòng bệnh:*

- Biện pháp có hiệu quả nhất trong kiểm soát bệnh THT là tiêm vắc xin 02 lần/năm (06 tháng một lần) cho đàn trâu bò khỏe mạnh; đối với bê, nghé tiêm lần đầu khi 4 - 6 tháng tuổi.

- Thực hiện vệ sinh chuồng trại, thu gom phân và chất thải hằng ngày, không để chuồng ẩm ướt; khử trùng chuồng nuôi và xung quanh khu vực chăn nuôi định kỳ 1 - 2 lần/tuần bằng vôi bột hoặc các thuốc sát trùng như: Benkocid, Han-iodine, Virkon...

- Không chăn thả chung với đàn gia súc bị bệnh hoặc nghi mắc bệnh. Hạn chế vận chuyển, mua bán trâu bò trong vùng có dịch. Khi nhập đàn phải nuôi cách ly 2 - 3 tuần để theo dõi.

* *Các biện pháp xử lý khi có bệnh xảy ra:* Khi phát hiện trâu bò có dấu hiệu bệnh LMLM người dân cần báo ngay cho thú y xã để khoanh vùng và xử lý kịp thời, tránh lây lan ra diện rộng. Đồng thời thực hiện tốt các biện pháp sau:

- Thực hiện cách ly trâu, bò bị nhiễm bệnh ra khu vực riêng; không chăn thả, không bán chạy, không giết mổ, vận chuyển, vứt xác chết và chất thải của chúng ra môi trường. Phun khử trùng chuồng trại và giữ vệ sinh chuồng sạch sẽ, khô ráo.

- Chăm sóc, nuôi dưỡng: Cho ăn thức ăn mềm, dễ tiêu như: cỏ non, cháo cám, thức ăn ủ chua mềm và bổ sung thêm Vitamin C, Vitamin B-complex, muối khoáng, giúp trâu bò tăng sức đề kháng

- Sử dụng một số kháng sinh đặc trị như Streptomycine (phối hợp với Penecilline), Gentamycine, Ampicilline, Tetracycline... sử dụng thêm các thuốc hạ sốt, giảm viêm, trợ sức theo hướng dẫn của nhân viên thú y. Lưu ý: khi phối hợp 2 loại thuốc Streptomycine và Penecilline, cần tiêm riêng, do một loại có tính axit, một loại tính kiềm nên trộn lẫn trong một xy lanh sẽ giảm tác dụng của thuốc.

3. Bệnh dịch tả lợn Châu Phi: Do virút gây ra, biến chủng liên tục, chưa có thuốc đặc trị, chưa có vắc xin sử dụng rộng rãi. Để hạn chế nguy cơ dịch bệnh bùng phát trở lại, gây thiệt hại lớn cho ngành chăn nuôi, bà con cần thực hiện tốt các biện pháp sau:

- Thực hiện chăn nuôi an toàn sinh học. Áp dụng phương thức “cùng vào - cùng ra”: lợn nhập về nuôi và xuất bán cùng một đợt theo từng dãy chuồng hoặc ô chuồng. Nên áp dụng phương thức nuôi khô, không sử dụng nước tắm cho lợn; sử dụng các chế phẩm sinh học pha trong nước uống, phối trộn chất độn chuồng và định kì phun sương trong chuồng nuôi để tăng cường phòng, chống dịch.

- Con giống nhập về nuôi phải có nguồn gốc rõ ràng, khỏe mạnh; được nuôi cách ly ít nhất 21 ngày trước khi nhập đàn. Trường hợp nhập lợn từ tỉnh ngoài về phải có Giấy chứng nhận kiểm dịch của Chi cục Chăn nuôi và Thú y của Tỉnh, Thành phố nơi xuất phát; Tuyệt đối không mua con giống không rõ nguồn gốc xuất xứ. Chỉ mua con giống của các cơ sở sản xuất giống uy tín

- Chuồng trại chăn nuôi phải đảm bảo sạch sẽ, khô ráo, thông thoáng. Định kỳ phun thuốc sát trùng xung quanh khu chăn nuôi, sát trùng chuồng nuôi ít nhất 11 lần/tuần (khi không có dịch bệnh), và ít nhất 2 lần/tuần (khi có dịch bệnh). Thiết bị, dụng cụ và phương tiện phục vụ trong chăn nuôi phải được tiêu độc khử trùng thường xuyên. Sau mỗi đợt nuôi, vệ sinh, tiêu độc khử trùng chuồng,

dụng cụ chăn nuôi và để trống chuồng ít nhất 7 ngày trước khi đưa lợn vào nuôi. Trong trường hợp chuồng bị dịch trước đó, nếu tái đàn phải để trống chuồng ít nhất 30 ngày và được sự đồng ý của cơ quan chuyên môn, chính quyền địa phương.

- Chỉ sử dụng vắc xin DTLCP tiêm phòng cho lợn thịt khỏe mạnh từ 4 tuần tuổi trở lên. Không sử dụng vắc xin DTLCP tiêm phòng cho lợn có thể trạng yếu, đang sốt, bị bệnh mãn tính và ăn uống kém; không tiêm cho lợn nái, đực giống và lợn con dưới 4 tuần tuổi, không sử dụng vắc xin DTLCP tiêm phòng cho đàn lợn trong ổ dịch, lợn đực giống và lợn nái.

- Nghiêm cấm mọi hình thức vận chuyển, buôn bán, giết mổ, tiêu thụ lợn, sản phẩm của lợn không rõ nguồn gốc, lợn bị bệnh, kể cả hình thức cho, tặng của các tổ chức, cá nhân. Tuân thủ các quy định về quản lý, vận chuyển, kiểm dịch động vật, kiểm soát giết mổ và kiểm tra vệ sinh thú y.

Đề nghị Trung tâm cung ứng dịch vụ công tăng cường thời lượng, tuyên truyền nội dung hướng dẫn; trưởng các thôn thường xuyên kiểm tra, nắm bắt địa bàn, tuyên truyền, hướng dẫn nhân dân nâng cao ý thức, chủ động phòng chống dịch bệnh trên đàn gia súc, không để dịch bệnh lây lan trên địa bàn./.

Nơi nhận:

- Trưởng các thôn (T/hiện);
- T.trực Đ.ủy, HĐND, UBND xã (B/cáo);
- Trung tâm CƯĐVC (đưa tin);
- Lưu VT, KT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Hà Đức Hòa